

Ziektebeleid

---

voor ouders en medewerkers

Villa Kakelbont

kinderdagverblijf

Inhoud

Inleiding.....	1
Algemene richtlijnen.....	2
Waarom is het belangrijk dat een kind snel wordt opgehaald?.....	4
Koorts.....	5
Infectieziekten.....	7
Bof.....	7
Diarree	8
Luchtweginfecties	10
Hand-voet-mondziekte.....	12
Hersenvliesontsteking.	14
Hoofdluis.....	16
Kinkhoest.....	17
Koortslip	18
Krentenbaard (impetigo).....	19
Middenoorontsteking en Loopoor	21
Mazelen	22
Oogontsteking.....	24
Overgeven	25
Pseudokroep	26
Rodehond	27
Roodvonk.....	29
Schimmelinfectie van de huid (Ringworm)	30
Spruw	31
Vijfde ziekte (erythema infectiosum, parvovirusinfectie)	32
Waterpokken.....	34
Wormpjes (aarsmaden, oxyuren).....	36
Wratten	37
Zesde ziekte (exanthema subitum)	38
Nawoord.....	39
Bronvermelding.....	39
Verklarende woordenlijst	40
Protocol geneesmiddelenverstrekking	41

Inleiding

De pedagogisch medewerkers van Villa Kakelbont worden regelmatig geconfronteerd met zieke kinderen. Er ontstaat dan een situatie, waarin er als een kind ziek is of ziek wordt op het dagverblijf, in overleg met ouders/verzorgers, vastgesteld moet worden hoe te handelen.

Om voor zowel ouders als pedagogisch medewerkers duidelijkheid hierin te creëren, heeft Villa Kakelbont met behulp van de richtlijnen van de GGD, het RIVM en de feedback van de oudercommissie een richtlijn bij ziekte van kinderen opgesteld.

Binnen onze kinderopvang geldt de regel, net zoals in alle andere kinderopvangorganisaties, dat zieke kinderen het dagverblijf niet kunnen bezoeken. In de eerste plaats omdat zieke kinderen verzorging en aandacht van ouders, familie of derden verdienen, in de eigen vertrouwde omgeving. Anderzijds omdat wij als kinderdagverblijf daar niet (voldoende) voor zijn toegerust. En als derde omdat het in een aantal gevallen i.v.m. infectieoverdracht is uitgesloten dat een kind het dagverblijf bezoekt.

Een ziek kind betekent dat zowel ouders als pedagogisch medewerkers zorgen hebben over de gezondheidstoestand van het kind. Het geeft namelijk bij pedagogisch medewerkers en ouders/verzorgers een extra zorg en belasting. Zeker wanneer ouders door omstandigheden niet in staat zijn op dat moment voor het kind te zorgen wanneer bijv. (een van) beide ouders werken of studeren of een combinatie van beiden.

Bij het beoordelen van een situatie gaat het om het vaststellen van een aantal grenzen namelijk:

- De gezondheid van het kind;
- De gezondheid en het welbevinden van andere kinderen in de groep;
- De optimale dienstverlening aan ouders;
- De belangen van de pedagogisch medewerkers;
- De belangen van de organisatie.

Wanneer we binnen dit kader een situatie moeten inschatten en beoordelen is het soms heel moeilijk beslissingen te nemen op basis van deze belangenafweging. Het is tenslotte toch ook normaal dat een kind, net zoals een volwassene, ook best een dagje niet lekker in zijn vel kan zitten en ander gedrag vertoont dan dat we gewend zijn. Hoewel het ons doel is om u als ouders op een prettige manier te laten werken of studeren met de geruststelling dat uw zoon of dochter bij ons in goede handen is, is de gezondheid van de kinderen binnen onze opvang ook van groot belang.

Grenzen over wat ziek is en wat niet, zijn niet altijd even gemakkelijk en duidelijk te stellen. Het is mede daarom dat wij dit beleid hebben opgesteld waarin de grenzen duidelijk staan aangegeven. Wij vertrouwen erop dat, na het lezen van dit beleid, alle onduidelijkheden omtrent het wel of niet brengen van uw kind naar Villa Kakelbont bij ziekteverschijnselen van welke aard dan ook zijn opgehelderd.

Bij twijfel verzoeken wij u telefonisch met ons te overleggen, zodat u eventueel samen met de pedagogisch medewerkers kunt beslissen of het verantwoord is uw kind te brengen.

Algemene richtlijnen

Om binnen het kinderdagverblijf een veilige omgeving te kunnen waarborgen, waar kinderen gezond en veilig kunnen opgroeien, moet Villa Kakelbont voorzorgsmaatregelen treffen. In de praktijk worden de volgende maatregelen (conform de richtlijnen van de GGD) toegepast:

- Elke groepsruimte wordt dagelijks schoongemaakt.
- Speelgoed wordt regelmatig gereinigd met warm water en zeep (hierbij volgen wij de richtlijnen vanuit het hygiëne protocol).
- Aankleedkussens worden na elke verschoning gereinigd en gedesinfecteerd.
- Toiletten worden dagelijks gereinigd en gedesinfecteerd.
- Gebruikte bedjes worden dagelijks verschoond.
- Pedagogisch medewerkers wassen handen na het verschonen en voor de maaltijd.
- Kinderen wassen handen na toiletbezoek en voor de maaltijd.
- Handdoeken, theedoeken en vaatdoekjes worden meerdere malen per dag verschoond.
- Kledingstukken die gebruikt worden voor verkleedpartijen worden na ieder gebruik gereinigd.
- Kinderen die hoesten wordt geleerd te hoesten in de elleboog i.v.m. infectieoverdracht.
- Elk kind gebruikt een eigen fles of tuitbeker van thuis voorzien van naam. Oudere kinderen gebruiken servies van Villa Kakelbont.
- Er worden zeppompjes gebruikt i.p.v. een stuk zeep.
- Gebruikte luiers worden in een afgesloten vuilnisbak gedeponneerd en aan het einde van de dag gelegegd.
- Groepsruimtes worden meerdere malen per dag gelucht (het liefst gedurende de hele dag).
- Alle groepsruimtes, slaapkamers en overige werkruimtes beschikken over krachtige luchtreinigers, die zorgen voor filtering van de aanwezige binnen lucht en daarmee voor het onttrekken van fijnstof, allergenen virussen en bacteriën voor 99,995% uit de lucht.
- Pedagogisch medewerkers beschikken over een EHBO-diploma. Iedere dag is er daarnaast minimaal één medewerkster aanwezig die in het bezit is van een BHV-certificaat. Voor beide onderdelen worden jaarlijks herhalingscursussen gevolgd door alle pedagogisch medewerkers.
- Villa Kakelbont moet sommige aandoeningen die zich voordoen bij kinderen binnen het kinderdagverblijf melden bij de GGD, dit is aangegeven bij de verschillende aandoeningen.

Van ieder kind is er een lijst met de kind gegevens waarop de telefoonnummers van ouders, derden en huisarts vermeld zijn, zodat in geval van nood zo snel mogelijk contact kan worden opgenomen. Villa Kakelbont kan in geval van nood ook altijd terecht bij Huisartsenpraktijk Nieuwkuijk.

Wij benadrukken het belang van het doorgeven van een telefoonnummer waar *altijd* iemand te bereiken is. Voor u en voor ons is het van groot belang dat u eventuele bijzonderheden omtrent de lichamelijke conditie van uw kind doorgeeft aan de pedagogisch medewerkers.

Kinderen komen binnen het kinderdagverblijf regelmatig in aanraking met één of meerdere (infectie)ziekten. Aangezien de samenstelling van de groep per dag wisselt, kunnen deze (infectie)ziekten regelmatig terugkomen in het kinderdagverblijf. Daarom is het van belang om Villa Kakelbont altijd van de aard van de ziekte van uw kind op de hoogte te stellen, zodat wij, indien noodzakelijk, de juiste maatregelen kunnen treffen en andere ouders kunnen informeren bij besmettingsgevaar. De andere ouders worden voor het besmettingsgevaar gewaarschuwd d.m.v. deurbriefjes, een bericht in het ouderportaal en/of de mail.

Indien een kind bepaalde ziekteverschijnselen vertoont, kan het kind soms niet naar Villa Kakelbont worden gebracht. Ook als uw kind al voordat het naar Villa Kakelbont komt een lichaamstemperatuur heeft van 38,5°C of meer, vragen wij u het kind niet te brengen. Een kind met een temperatuur van 38,5°C of hoger mogen wij niet meer in bed te slapen leggen.

Wordt uw kind tijdens het verblijf bij Villa Kakelbont ziek (hangerig, niet fit, slecht eten en drinken en kan het niet mee in het ritme van de Villa) en/of heeft uw kind een lichaamstemperatuur van 38,5°C of hoger, dan sturen wij u een bericht via het ouderportaal of bellen wij u om te overleggen en kunnen wij u vragen om uw zoon of dochter op te halen. Wij verzoeken u wanneer nodig, om uw kind zo snel mogelijk op te halen zodat het kind in de eigen vertrouwde omgeving kan herstellen. Bent u niet in de gelegenheid zelf uw zoon of dochter op te halen, geef dan aan de pedagogisch medewerkster door, wie uw kind voor u ophaalt en vraag of deze persoon zich kan legitimeren bij het ophalen.

N.B. Wij adviseren nadrukkelijk uw kind te laten vaccineren volgens het Rijksvaccinatieprogramma, waarover u wordt geïnformeerd door het consultatiebureau en de GGD. Dit om de veiligheid van uw kind(eren) en andere kinderen binnen het kinderdagverblijf en daarbuiten te blijven waarborgen. Echter mogen wij kinderen die niet gevaccineerd zijn niet weren. Wel hanteren wij een zo open mogelijke communicatie.

Waarom is het belangrijk dat een kind snel wordt opgehaald?

- Een kind dat zich niet lekker voelt, kan in een groep niet de rust vinden die het op dat moment hard nodig heeft.
- De pedagogisch medewerkers dragen zorg voor een groep kinderen. De extra aandacht die het kind op dat moment nodig heeft is niet voldoende te bieden naast de andere taken en verantwoording voor alle kinderen binnen de groep.
- Indien het om een ziekte gaat die besmettelijk is, vormt deze een risico voor de andere kinderen in de groep, de pedagogisch medewerkers en eventueel voor zwangere vrouwen.

Koorts

Kinderen krijgen vaker koorts dan volwassenen. Er zijn veel kinderziekten en andere infecties, waarop kinderen met koorts kunnen reageren. Daarnaast maken kinderen deze ziekten vaak voor het eerst door en zijn daardoor nog gevoelig.

Koorts is een verhoogde lichaamstemperatuur. Koorts is een normale reactie van het lichaam op virussen of bacteriën die een infectie veroorzaken. Vaak is er verkoudheid of griep in het spel. Het lichaam kan binnengedrongen virussen of bacteriën beter bestrijden bij een hoge lichaamstemperatuur.

Symptomen bij koorts

- Lichaamstemperatuur loopt op vanaf 38 °C en hoger.
  - We spreken van verhoging, een lichte stijging van de lichaamstemperatuur tussen 37,5 en 38,0°C.
  - We spreken van lichte koorts tot 38,5°C.
- Hangerig.
- Weinig eetlust.

Besmetting

Afhankelijk van het virus of de bacterie, maar meestal betekend koorts dat het kind een kinderziekte of een andere infectie doormaakt waarop het lichaam met koorts reageert. Deze ziekte of infectie kan besmettelijk zijn.

Temperatuur opnemen

Bij Villa Kakelbont meten de pedagogisch medewerkers de lichaamstemperatuur rectaal bij het kind met behulp van een elektronische thermometer, enkel wanneer hier aanleiding voor is. Dit kan bijvoorbeeld zijn wanneer het kind zich niet lekker lijkt te voelen of warm aanvoelt. De pedagogisch medewerkers proberen het opnemen van de lichaamstemperatuur tot een minimum te beperken. Villa Kakelbont heeft tot op heden gekozen voor een rectale meting, omdat op deze manier de meest betrouwbare lichaamstemperatuur wordt gemeten. In de praktijk is gemerkt dat een oor- of voorhoofdthermometer minder betrouwbaar zijn en de manier van toepassing niet altijd goed geschikt is voor alle leeftijden.

Bij gebruik van de rectale thermometer wordt er altijd, in verband met hygiëne gebruik gemaakt van een hoesje om de thermometer. Na gebruik wordt de thermometer ook met alcohol ontsmet.

Koortsverlagende middelen

Door het kunstmatig verlagen van de temperatuur d.m.v. medicijnen (paracetamol) verdwijnt een duidelijk en belangrijk alarmsignaal van het lichaam. Bovendien wordt door het toedienen van een koortsverlagend middel de ziekte niet aangepakt maar slechts de symptomen onderdrukt.

Door het gebruik van deze middelen bestaat echter het risico dat symptomen onderdrukt worden, wat tot een verkeerde inschatting kan leiden door onze pedagogisch medewerkers. Het natuurlijke alarmsignaal van het lichaam verdwijnt. Daarnaast verdwijnt de ziekte niet door het toedienen van koortsverlagende middelen. Een kind kan ernstiger ziek zijn dan op grond van het gedrag verwacht zou worden.

Hoewel wij met inachtneming van het bovenstaande liever niet hebben dat een kind naar Villa Kakelbont komt wanneer het een koortsverlagend middel heeft ontvangen, hebben wij hier wel begrip voor. Het is dan ook van het grootste belang dat u ons laat weten wanneer een kind dit middel heeft gekregen. Wij kunnen dan extra alert zijn en uw zoon of dochter goed observeren. Als het gedurende de dag echt niet gaat met uw kind, zullen wij alsnog bellen en vragen hem of haar op te komen halen.

Pedagogisch medewerkers bij Villa Kakelbont zullen geen koortsverlagende middelen toepassen bij kinderen zonder officieel advies van een arts.

Koorts en tandenkrijgen

Kinderen kunnen geen hoge koorts krijgen van doorkomende tandjes, een lichte verhoging kan wel voorkomen. Wanneer het kind hogere koorts heeft, soms ook gepaard gaand met andere verschijnselen zoals bijvoorbeeld diarree, is er meer aan de hand.

Rond de leeftijd waarop tanden doorkomen, neemt de afweer die het kind mee heeft gekregen van de moeder af en de eigen afweer van het kind is nog in opbouw. Hierdoor is het kind gevoeliger voor infecties. Daarnaast stoppen kinderen van deze leeftijd veel voorwerpen in hun mond waardoor ziekteverwekkers gemakkelijker tot infectie kunnen leiden. Het is onjuist om te stellen dat de koorts (en de diarree) worden veroorzaakt door het krijgen van tanden. Het krijgen van tanden leidt overigens wel tot meer kwijlen, duimzuigen, verminderde eetlust en/of onrustig gedrag.

Richtlijn Villa Kakelbont

Heeft uw kind lichte koorts (<38,5 °C) en maakt het kind daarnaast een normale indruk, eet en drinkt goed, speelt fijn, heeft geen ongemak en kan mee in het ritme van de dag van Villa Kakelbont, dan kunt u uw kind naar Villa Kakelbont brengen.

Het is belangrijk dat u de verhoging of lichte koorts wel aan de pedagogisch medewerkers meldt, zodat zij uw kind extra in de gaten kunnen houden.

Wanneer de pedagogisch medewerkers bij Villa Kakelbont verhoging tot lichte koorts constateren, maar het kind geen verandering in gedrag vertoont, zullen wij u hiervan op de hoogte brengen door contact met u op te nemen. Het kind hoeft dan nog niet direct opgehaald te worden. Misschien lukt het u wel om uw kind wat eerder op te halen. Dit kan fijn zijn voor het kind om wat eerder thuis in de vertrouwde omgeving te kunnen zijn om te kunnen rusten en herstellen.

Voelt het kind zich uiteindelijk niet meer prettig dan zullen we u alsnog vragen om uw zoon/dochter op te komen halen. Hierbij kijken wij echt naar het kind. Wij zullen er alles aan doen voor uw kind om de dag af te kunnen maken, maar dit gaat niet als een kind echt te ziek is.

Indien uw kind een lichaamstemperatuur vertoont van 38,5 °C of hoger, hangerig is en zich niet prettig voelt, kan het kind niet naar Villa Kakelbont worden gebracht, of blijven. De pedagogisch medewerkers nemen contact met u op om uw kindje op te komen halen.

Hiermee volgt Villa Kakelbont de richtlijn van de GGD.

Infectieziekten

Bof

Bof komt door een virus dat de speekselklieren laat opzwellen. In Nederland worden de meeste kinderen gevaccineerd tegen de bof en komt de ziekte dus weinig voor. De bof kan zonder verschijnselen verlopen terwijl het besmette kind toch anderen kan besmetten. De ziekte begint met koorts en gaat samen met algemene ziektesymptomen als spierpijn, hoofdpijn en malaise.

Symptomen

- Dikke wang(-en) door ontsteking van de speekselklieren;
- Pijn in of achter het oor;
- Pijn bij kauwen en slikken;

Besmetting

Het virus verspreidt zich via kleine vochtdruppeltjes in de lucht, die komen uit de neus, keel en mond van het zieke kind. (niezen, hoesten, ademen)

Wat kun je als beroepskracht doen?

- Ventileer de ruimte goed door ramen en deuren op een kier te zetten.
- Pas de hygiëneregels met betrekking tot handen wassen, hoesten en niezen, desinfecteren en schoonmaken van het protocol 'Normenlijst hygiënerichtlijn voor kinderdagverblijven' en het 'Veiligheid- en gezondheidsbeleid' goed toe.

Melding bij de GGD

De bof moet door de behandelend arts bij de GGD gemeld worden. Wij als kinderdagverblijf hoeven de bof niet zelf te melden.

Ziekte duur

Ruim 1 week.

Incubatietijd

De ziekte is het meest besmettelijk vanaf één tot twee dagen vóór, tot vijf dagen na het begin van de zwelling. In totaal is de ziekte twee tot drie weken besmettelijk.

Immuniteit

Zodra het kind geneest van de bof is hij levenslang beschermd.

Richtlijn Villa Kakelbont

Als een kind de bof heeft, kan het kind niet naar Villa Kakelbont worden gebracht. Het kind kan weer naar Villa Kakelbont komen als het koortsvrij is en alle zwellingen volledig verdwenen zijn.

Villa Kakelbont wijkt hierbij af van de richtlijn van de GGD, door het kind te weren. Dit omdat bij Villa Kakelbont jonge kinderen aanwezig zijn die nog niet gevaccineerd kunnen worden tegen de Bof. Zij zijn vatbaar en de ziekte kan dan een ernstig verloop hebben.

Diarree

Diarree kan ontstaan door verschillende oorzaken. Verschillende soorten ziekteverwekkers zoals bacteriën, virussen of parasieten kunnen diarree veroorzaken. Meestal gaat diarree binnen een paar dagen vanzelf over. Als het kind lang diarree heeft, kan een arts een laboratoriumonderzoek laten doen om te zoeken naar de oorzaak. Als er bloed of slijm bij de diarree zit kan dit op een ernstigere ziekte wijzen.

Vanaf 2024 krijgen kinderen via het Rijksvaccinatieprogramma ook een vaccin tegen het Rotavirus wat een besmettelijke diarree bij kinderen kan veroorzaken.

Symptomen

- Meer dan driemaal per dag waterdunne ontlasting.
- Vaak buikkrampen, braken en soms koorts.

Let op: met name kinderen onder de twee jaar met diarree, koorts en braken kunnen snel uitdrogen. Behalve vocht verliest het kind ook zouten waardoor het zich slap gaat voelen.

Tekenen van uitdroging zijn: minder plassen, huilen zonder tranen, suf zijn en een erg droge mond.

Besmetting

Zolang het kind last heeft van diarree is het besmettelijk voor andere kinderen via ontlasting, handcontact of mond. Diarree kan gepaard gaan met braken en koorts. Via het braken komen de ziekteverwekkers ook in de lucht en op spullen terecht.

Besmettelijkheid is het grootst tot en met drie dagen na het begin van de ziekteverschijnselen en houdt dan aan gedurende de ziekteperiode.

Wat kun je als beroepskracht doen?

- Laat het kind veel water drinken om uitdroging te voorkomen.
- Pas de hygiëneregels handen wassen, desinfecteren, schoonmaken, verschoneren en voedselvoorbereiding van het protocol 'Normenlijst hygiënerichtlijn voor kinderdagverblijven' en het 'Veiligheid- en gezondheidsbeleid' goed toe.
- Maak bij het voorkomen van diarree de toiletten vaker schoon, denk hierbij ook aan de contactpunten zoals deur- en lichtknop, kraan en toiletbediening.
- Maak direct het toilet schoon als het zieke kind naar het toilet is geweest.
- Informeer de ouders als u bloed vindt in de ontlasting, zodat zij met het kind naar de huisarts kunnen gaan.

Melding bij de GGD

Diarree is een meldingsplichtige ziekte wanneer er meerdere personen op de groep diarree hebben.

Ziekte duur

Twee tot drie dagen, in sommige gevallen langer.

Incubatietijd

Afhankelijk van de verwekker varieert dit van een halve dag tot enkele dagen.

Richtlijn Villa Kakelbont

Kinderen met diarree voelen zich vaak te ziek om naar Villa Kakelbont te komen. Voelt het kind zich (weer) goed, heeft het kind geen koorts en eet en drinkt het kind goed dan mag het kind naar Villa Kakelbont komen of blijven. Heeft een kind bloed bij de diarree dan mag het kind niet komen en/of blijven. Ouders worden geïnformeerd en geadviseerd met het kind naar de huisarts te gaan. Soms worden kinderen met diarree wel geweerd op advies van de GGD.

Wij willen u er hierbij op attenderen dat diarree erg besmettelijk kan zijn. Wij zullen u vragen uw kind op te halen bij 2 dunne luiers binnen één uur, of 3 dunne luiers binnen een dagdeel. Het is in het belang van het kind en de andere kinderen op de groep, dat het kind zo snel mogelijk wordt opgehaald. Uw kind mag weer naar Villa Kakelbont komen wanneer hij of zij is hersteld en weer goed eet en drinkt.

Villa Kakelbont volgt hierbij de richtlijn van de GGD.

Luchtweginfecties

Veel virussen kunnen de luchtwegen infecteren. Dit kan een griepvirus zijn of een van de vele andere verkoudheidsvirussen zoals bijvoorbeeld Rhinovirus, Coronavirus of het RS-virus. Deze virussen komen vooral voor in het winterseizoen met name in de maanden september tot en met april.

Symptomen

- Niezen
- Hoesten
- Snotterige neus
- Hoofdpijn

Bij griep krijgt iemand ook:

- Rillingen
- Keelpijn
- Koorts (hoge koorts)
- Spierpijn
- Vermoeidheid

Sommige kinderen kunnen naast de verkoudheid ook oor-, oog-, of een diepe longontsteking oplopen. Een longontsteking kan ook door een bacterie veroorzaakt worden.

Iemand met griep of verkoudheid hoeft gewoonlijk niet naar de huisarts. Het gaat meestal vanzelf over ook al kan het hoesten, niezen en snotteren een paar weken duren.

Ongeveer 5 dagen na het begin van de griep is de koorts vaak over. Indien de temperatuur daarna weer gaat oplopen kan dat betekenen dat er complicaties zijn zoals een oorontsteking. Het is dan verstandig altijd een (huis-)arts te raadplegen.

Het is normaal dat een kind tien keer per jaar verkouden wordt. Als een kind steeds verkouden is, snurkt, uit de mond ruikt, slecht hoort of hangerig blijft, is het beter een huisarts te bezoeken. Er kan dan een ander probleem zijn zoals een vergrote neusamandel of allergie.

Een kind kan niet 'kou vatten' of een luchtweginfectie oplopen door zonder jas buiten te lopen, of door de regen. Wel kunnen dit soort omstandigheden ervoor zorgen dat een infectie sneller tot werkelijke ziekte leidt.

Neem bij verkouden baby's direct contact op met de (huis-)arts als de baby suf is, snel of piepend ademt, of even stopt met ademen.

Kinderen jonger dan 6 maanden, of te vroeg geboren kinderen hebben een groter risico erg ziek te worden van bijvoorbeeld het RS-virus.

Besmetting

De virussen en bacteriën verspreiden zich door de lucht via vochtdruppeltjes afkomstig uit de mond, keel en neus van iemand die ziek is, door:

- Hoesten
- Niezen
- Praten

U kunt deze druppeltjes inademen en zo besmet raken. Het virus kan ook op handen, oppervlakten en voorwerpen komen. Op die manier kunt u ook besmet raken. Niet iedereen wordt ziek nadat hij of zij besmet zijn geraakt.

Wat kun je als beroepskracht doen?

- Ventileer de ruimte goed door ramen en deuren op een kier te zetten.
- Pas de hygiëneregels handen wassen, desinfecteren, schoonmaken, verschoneren en voedselvoorbereiding
- van het protocol 'Normenlijst hygiënerichtlijn voor kinderdagverblijven' en het 'Veiligheid- en gezondheidsbeleid' goed toe.

Melding bij de GGD

Verkoudheid hoeft niet gemeld te worden.

Ziekte duur

Meestal 5 dagen tot 2 weken.

Incubatietijd

Eén tot enkele dagen afhankelijk van de verwekker.

Richtlijn Villa Kakelbont

Als een kind thuis niet helemaal fit lijkt, maar verder nog geen koorts heeft en wel lekker speelt, goed eet en drinkt kan het kind gewoon naar Villa Kakelbont komen. Als het kind vóór het brengen al 38,5 graden heeft, kan het kind niet komen. Zodra het kind koortsvrij is en zich weer fit voelt, kan het kind weer naar Villa Kakelbont komen.

Stijgt de lichaamstemperatuur boven 38,5 graden tijdens het verblijf bij Villa Kakelbont, maar is het kind niet ziek, vertoont zijn of haar normale gedrag, speelt lekker en eet en drinkt goed, dan mag het kind blijven om de dag af te maken. Het kind mag alleen niet meer op bed gelegd worden. Het kind kan binnen de groep onder toezicht van de pedagogisch medewerksters wel rusten. Wij zullen u altijd informeren over de situatie van uw kind per bericht of telefoon.

Wanneer het kind zich echt niet lekker voelt, hangerig is en niet goed mee kan met het ritme van Villa Kakelbont, ook al heeft het kind geen koorts, zullen wij contact met u opnemen om uw kind op te halen en uw kind thuis in de vertrouwde omgeving te laten herstellen.

Villa Kakelbont volgt hierbij de richtlijn van de GGD.

Hand-voet-mondziekte

Hand-voet-mondziekte is een besmettelijke ziekte. Het wordt door een virus veroorzaakt. De ziekte gaat gepaard met pijnlijke kleine blaasjes in en rond de mond, op de handpalmen en/of onder de voeten.

Dit kan erg pijnlijk zijn. Eten en drinken zijn dan lastig. Vooral kinderen krijgen deze ziekte. Een kind kan vaker deze ziekte krijgen maar dan van een ander type virus. Niet iedereen die hand-, voet- en mondziekte heeft, krijgt ook klachten.

Symptomen

- Rode vlekjes op handen en voeten. De vlekjes veranderen in blaasjes. Dit kunnen er een paar zijn, maar ook wel 100.
- Blaasjes van 2 tot 5 mm groot. Meestal verdwijnen alle blaasjes na 8 tot 10 dagen.
- Lichte koorts
- Misselijk voelen
- Buikpijn
- Braken
- Keelpijn
- Soms uitslag op billen.

Let op: bij jonge kinderen bestaat een verhoogde kans op uitdroging aangezien de blaasjes in en rond de mond pijnlijk zijn bij eten en drinken.

Tekenen van uitdroging zijn: minder plassen, huilen zonder tranen, suf zijn en een erg droge mond

Besmetting

- Vocht uit de blaasjes.
- Druppeltjes die door hoesten en niezen in de lucht komen.
- Ontlasting; bij toiletgebruik kunnen de toiletbril, de spoelknop en andere voorwerpen besmet raken.
- Het aanraken van voorwerpen waar een ziek kind mee heeft gespeeld of gewerkt. Door contact met deze voorwerpen kan het virus aan de handen komen en daarna in de mond terechtkomen.

Wat kun je als beroepskracht doen?

- Ventileer de ruimte goed door ramen en deuren op een kier te zetten.
- Pas de hygiëneregels handen wassen, desinfecteren, schoonmaken, verschoneren en voedselvoorbereiding van het protocol 'Normenlijst hygiënerichtlijn voor kinderdagverblijven' en het 'Veiligheid- en gezondheidsbeleid' goed toe.
- Raak het vocht van de blaasjes niet aan.
- Maak speelgoed dat kinderen in de mond stoppen elke dag schoon met gewoon schoonmaakmiddel.

Melding bij de GGD

Wanneer er twee of meer personen, binnen twee weken dezelfde uitslag hebben, dient dit gemeld te worden bij de GGD.

Ziekte duur

Hand-voet-mondziekte geneest meestal binnen 2 weken vanzelf.

Incubatietijd

Iemand is al besmettelijk voor hijzelf klachten heeft. Als de ziekte over is, blijft iemand nog een tijd besmettelijk. De tijd tussen het besmet raken en ziek worden is meestal 3 tot 6 dagen.

Immuniteit

Een kind kan vaker deze ziekte krijgen. Niet iedereen die hand-, voet- en mondziekte heeft, krijgt ook klachten.

Richtlijn Villa Kakelbont

Een kind met hand-voet-mondziekte mag naar Villa Kakelbont komen, mits er geen open blaasjes zijn en het kind niet algemeen ziek is. Hand-voetmondziekte is al besmettelijk voordat er klachten zijn. Ook kun je besmet raken zonder ziek te worden.

Thuishouden van kinderen met blaasjes op handen en voeten en of de mond helpt niet meer om verspreiding van de ziekte te voorkomen. Echter vragen wij wel van u, wanneer de blaasjes open zijn, uw kind thuis te laten, of op te halen. Wij kunnen namelijk niet garanderen binnen Villa Kakelbont dat andere kinderen het vocht uit de blaasjes niet aanraken, zoals de GGD aangeeft. Tevens bestaat de kans dat open blaasjes geïnfecteerd raken met andere bacteriën zoals krentenbaard.

Villa Kakelbont volgt hierbij gedeeltelijk de richtlijn van de GGD, met de afwijking zoals hierboven aangegeven.

Hersenvliesontsteking.

Bij een hersenvliesontsteking zijn de vliezen om de hersenen (en het ruggenmerg) ontstoken. Verschillende virussen en bacteriën kunnen hersenvliesontsteking veroorzaken. De ziekte komt relatief weinig voor. Als de ziekte voorkomt is het voornamelijk bij kinderen jonger dan vijf jaar. Echter kan de ziekte ook bij oudere kinderen en jongvolwassen optreden.

Een ernstige vorm van hersenvliesontsteking wordt veroorzaakt door de meningokokbacterie. Deze bacterie kan binnen een paar uur levensgevaarlijk zijn. Het snel herkennen en behandelen van een hersenvliesontsteking is daarom erg belangrijk.

Symptomen

- Lage temperatuur of koorts
- Koude rillingen
- Verwardheid
- Sufheid
- Hoofdpijn
- Braken
- Misselijkheid
- Nekstijfheid: dit is een pijnlijke en stijve nek bij het vooroverbuigen van het hoofd. Kenmerkend hierbij is dat de kin niet op de borst kan worden gebracht
- Slecht drinken
- Prikkelbaarheid
- Luierpijn: huilen bij het verschonen (dit is zeer pijnlijk)
- Ongewoon huilen
- Soms treden schokjes van het lichaam op en/of draaien de ogen weg

Symptomen bij hersenvliesontsteking met meningokokken

Soms komen er hele kleine vlekjes in de huid. Deze zijn rood of paars en kan je niet wegdrücken.

Besmetting

De bacteriën en virussen verspreiden via het hoesten, niezen, praten of door direct contact. Veel mensen dragen de bacterie zelf in hun neus zonder dat zij dit weten. Indien er geen sprake is van intensief contact is de besmettelijkheid beperkt omdat de voornaamste bacterie die deze ziekte veroorzaakt erg snel uitdroogt en niet of nauwelijks in leven blijft in de lucht.

Wat kun je als beroepskracht doen?

Bel onmiddellijk de huisarts of de eerste hulp als een kind klachten heeft zoals luierpijn en onwillekeurige schokjes, nekstijfheid, sufheid of bewusteloosheid hoge koorts én rood paarse vlekjes in de huid die zichtbaar blijven als er met een doorzichtig glas op gedrukt wordt. Wacht niet tot de ouders komen!

- Ventileer de ruimte goed door ramen en deuren op een kier te zetten.
- Pas de hygiëneregels handen wassen, desinfecteren, schoonmaken, verschonen en voedselvoorbereiding van het protocol 'Normenlijst hygiënerichtlijn voor kinderdagverblijven' en het 'Veiligheid- en gezondheidsbeleid' goed toe.
- Was de handen van de kinderen na het hoesten en niezen in de handen.
- Hoest en nies in een papieren zakdoek en gooi deze meteen weg.

Melding bij de GGD

Overleg met de GGD over het informeren van de overige ouders. De behandelend arts moet sommige vormen van hersenvliesontsteking ook melden bij de GGD.

Ziekte duur

Afhankelijk van de soort bacterie; 1 tot enkele weken.

Incubatietijd

Zeven tot veertien dagen.

Richtlijn Villa Kakelbont

Uw kind kan met deze ziekte niet naar Villa Kakelbont gebracht worden.

Villa Kakelbont wijkt hierbij af van de richtlijn van de GGD, door het kind te weren. Pas na toestemming van de huisarts en wanneer uw kind niet algemeen ziek is, kunt u uw kind naar Villa Kakelbont brengen. Villa Kakelbont vindt het belangrijk dat een kind met deze verschijnselen eerst door een arts gecontroleerd is, voor de eigen veiligheid van het kind en die van andere kinderen.

Hoofdluis

Volwassen hoofdluizen zijn kleine, beestjes van ongeveer drie millimeter groot die te zien zijn bij controle. Luizen leven van het bloed dat ze opzuigen op de hoofdhuid en zitten het liefst op behaarde en warme plekjes zoals achter de oren, in de nek of onder een pony. De luis is grijsblauw of, nadat hij bloed opgezogen heeft, roodbruin van kleur. De neten (eitjes van de luizen), zijn 1 millimeter groot en grijswit van kleur. Ze lijken op roos. Het verschil is dat roos los zit terwijl neten juist aan het begin van de haren kleven. Neten komen binnen tien dagen uit en na een week kunnen de jonge luizen weer nieuwe eitjes leggen. Kinderen met luizen klagen vaak van jeuk op de hoofdhuid. Niet ieder kind met luizen heeft last.

Symptomen

- Jeuk op het hoofd
- Het kind krabt vooral op de haargrens en achter de oren.

Besmetting

- Door spelende kinderen die met hun hoofd dicht bij elkaar zitten.
- Door het gebruik van dezelfde kam of borstel.
- Via mutsen, jaskragen. (bijv. op volle kapstokken)

Wat kun je als beroepskracht doen?

- Alle kinderen regelmatig controleren op hoofdluis en neten.
- Ouders informeren om extra op te letten.

Melding bij de GGD

Hoofdluis hoeft niet gemeld te worden. Als er problemen zijn met hoofdluis bestrijding kan GGD om advies gevraagd worden.

Richtlijn Villa Kakelbont

Wanneer u bij uw kind hoofdluis ontdekt, verwachten wij dat u dit meldt bij de pedagogisch medewerkers op de groep. Uw kind kan met hoofdluis niet naar Villa Kakelbont gebracht worden. Als er een melding van hoofdluis is, worden alle ouders hiervan op de hoogte gesteld.

Als de pedagogisch medewerkers op Villa Kakelbont hoofdluis constateren, wordt er contact met u opgenomen om uw kindje te komen halen. Na inzet van een eerste behandeling met de daarvoor bedoelde shampoo én als het kind geheel luisvrij is, kan uw kind weer naar Villa Kakelbont worden gebracht.

Het is aan te raden om het hele gezin te behandelen. Kam daarnaast dagelijks het haar van uw zoon of dochter met een luizenkam om de (dode) luizen en neetjes uit het haar te verwijderen. De behandeling moet na negen dagen herhaald worden.

Villa Kakelbont wijkt hierbij af van de richtlijn van de GGD, door het kind te weren. Dit doen wij om de klachten van hoofdluis zo snel mogelijk in te perken en grote verspreiding onder vele kinderen en gezinnen te voorkomen.

Kinkhoest

Kinkhoest ontstaat door een bacterie. In Nederland worden kinderen en/of vrouwen tijdens de zwangerschap ingeënt tegen kinkhoest binnen het Rijksvaccinatieprogramma. Toch komt het regelmatig voor bij kinderen en volwassenen. Kinkhoest kan beginnen met koorts, verkoudheid en hoesten. Na ongeveer 2 weken verergert het hoesten vooral 's nachts. Dat kan een opvallend blaffende hoest zijn. Tijdens de hoestbui kan iemand erg benauwd worden en gaan braken. Bij volwassenen lijkt kinkhoest vaak op een zware verkoudheid. Bij jonge baby's zijn de klachten soms anders, zoals slecht eten, moeite met ademen, blauw aanlopen.

De tijd tussen besmet raken en ziek worden is meestal 7 tot 10 dagen. Baby's kunnen erg ziek worden van kinkhoest.

Besmetting

De kinkhoestbacterie zit in de keel van iemand die besmet is. Door hoesten en niezen, komen kleine druppeltjes met de bacterie in de lucht. Mensen kunnen deze druppeltjes inademen en besmet raken. Kinkhoest is vooral besmettelijk aan het begin van de ziekte, iemand weet dan vaak nog niet dat hij kinkhoest heeft. Iemand is besmettelijk tot 4 weken na het begin van de erge hoestbuien. Als iemand antibiotica krijgt is het na een week na de start van de therapie niet meer besmettelijk.

Wat kunt u als beroepskracht doen?

- Ventileer de ruimte goed door ramen en deuren op een kier te zetten.
- Pas de hygiëneregels handen wassen, desinfecteren, schoonmaken, verschoneren en voedselvoorbereiding van het protocol 'Normenlijst hygiënerichtlijn voor kinderdagverblijven' en het 'Veiligheid- en gezondheidsbeleid' goed toe.
- Houd kinderen met kinkhoest weg bij zwangere vrouwen en jonge baby's.
- Neem contact op met de GGD als een kind of een medewerkster zeker of mogelijk kinkhoest heeft.

Melding bij de GGD

De behandelend arts moet kinkhoest melden bij de GGD.

Ziekte duur

Ongeveer 6 weken.

Incubatietijd

7 tot 10 dagen.

Richtlijn Villa Kakelbont

Kinderen waarbij door de arts kinkhoest is geconstateerd, kunnen het kinderdagverblijf 4 weken (na de eerste symptomen) niet bezoeken.

Wanneer een kind met Kinkhoest op advies van een arts behandeld wordt met antibiotica, mag het kind na een week, na het begin met antibiotica weer komen naar Villa Kakelbont.

Villa Kakelbont wijkt hierbij af van de richtlijn van de GGD, door het kind te weren. Wel adviseert de GGD te overleggen met hen, wanneer er in de groep kinderen zijn die jonger zijn dan een half jaar en nog niet volledig gevaccineerd zijn. Om deze reden kiest Villa Kakelbont ervoor kinderen met kinkhoest niet toe te laten. Bij Villa Kakelbont zijn altijd jonge kinderen aanwezig die nog niet volledig gevaccineerd zijn.

Koortslip

Een koortslip komt door een virus. Eenmaal besmet, blijft dit virus levenslang in het lichaam. De meeste mensen in Nederland dragen dit virus bij zich. Een koortslip ontstaat wanneer iemand een lage weerstand heeft, koorts heeft of te lang in de zon heeft gezeten. Baby's jonger dan 4 maanden kunnen ernstig ziek worden als zij besmet raken met het virus

Symptomen

- Blaasjes met vocht in of rond de mond en/of op de lippen of in het gezicht.
- De blaasjes voelen branderig, pijnlijk en/of jeukend aan.
- Na een paar dagen worden de blaasjes wondjes.
- Ze barsten open, drogen in en/of er komt een korstje op.

Besmetting

Het vocht in de blaasjes is zeer besmettelijk. Het virus verspreidt zich door het aanraken van de blaasjes met de handen of door het zoenen. Iemand is vooral besmettelijk vanaf het moment dat de blaasjes ontstaan en openbarsten. De besmettelijkheid blijft bestaan totdat de blaasjes helemaal ingedroogd zijn of dat er een korstje op zit.

Wat kun je als beroepskracht doen?

- Was de handen van de kinderen of die van u na het aanraken van de huid of blaasjes.
- Het kind gebruikt zijn eigen bestek, borden en bekers.
- Laat de ouders de wondjes en blaasjes afdekken.
- Raak de koortslip niet aan.
- Zoen geen kinderen.
- Pas de hygiëneregels handen wassen, desinfecteren, schoonmaken, verschonen en voedselvoorbereiding van het protocol 'Normenlijst hygiënerichtlijn voor kinderdagverblijven' en het 'Veiligheid- en gezondheidsbeleid' goed toe.

Melding bij de GGD

Een koortslip hoeft niet gemeld te worden. Indien meerdere kinderen en volwassenen een koortslip tegelijk hebben kun je voor informatie en advies contact leggen met de GGD.

Richtlijn Villa Kakelbont

Indien uw kind last heeft van een koortslip mag het niet naar Villa Kakelbont komen. Bij de eerste tekenen van een koortslip binnen het kinderdagverblijf, wordt u gebeld om het kind op te halen in verband met de grote kans op besmetting. De huisarts kan u een crème voorschrijven die bij frequent smeren in een vroeg stadium (voordat de blaasjes er zijn) de koortslip kan voorkomen of onderdrukken. Pas wanneer alle bovenvermelde symptomen zijn verdwenen kan uw kind weer naar Villa Kakelbont komen.

Villa Kakelbont wijkt hierbij af van de richtlijn van de GGD, door het kind te weren. Dit aangezien er bij Villa Kakelbont altijd jonge baby's aanwezig zijn, waarvoor een koortslip zeer gevaarlijk kan zijn. En daarnaast omdat er niet gegarandeerd kan worden dat een kind in de leeftijd van 0-4 jaar niet aan de koortslip zal komen.

Een pedagogisch medewerkster die een koortslip heeft, mag werken binnen Villa Kakelbont.

Zij dient de koortslip af te dekken met een speciale pleister en raakt de koortslip zelf niet aan. Zij zorgt ervoor dat zij de kinderen niet zoent of knuffelt en neemt extra hygiëne maatregelen. Daarnaast draagt zij er zorg voor dat ze haar bestek en servies apart houdt.

Krentenbaard (impetigo)

Krentenbaard is een ontsteking van de huid. Deze ontsteking wordt veroorzaakt door een bacterie. Krentenbaard is besmettelijk. De aandoening begint meestal rond de mond of neus, maar de infectie kan ook op andere plaatsen voorkomen. De kans op krentenbaard is groter wanneer de huid al kapot is door bijvoorbeeld een muggenbult, eczeem, waterpokken en schaafwondjes.

Symptomen

- Er komen rode vlekken of bultjes in het gezicht, vooral bij de neus en de mond.
- De plekken kunnen ook op andere delen van het lichaam zitten.
- De ontsteking begint soms op een plaats waar al een wondje zit.
- De bultjes worden blaasjes met vocht erin.
- Als de blaasjes opengaan, worden het natte plekjes met gele korstjes.
- De plekken met blaasjes en korstjes kunnen snel groter worden.
- De plekken kunnen pijn doen en jeuken.

Besmetting

De bacterie wordt veelal overgedragen door contact met het vocht uit de blaasjes van iemand met krentenbaard. Krabben aan krentenbaardplekken kan leiden tot besmetting via handen of bijvoorbeeld speelgoed. Daarnaast kan de bacterie overgedragen worden via hoesten of niezen. Veel mensen dragen de bacterie in de neus of keel bij zich zonder zelf ziek te zijn. Omdat tegen krentenbaard geen immuniteit ontstaat, kunnen mensen de aandoening meerdere keren krijgen.

Krentenbaard is niet meer besmettelijk:

- Als de blaasjes droog zijn en/of;
- Twee dagen na het begin van een behandeling met antibioticumzalf of -tabletten. Deze behandeling wordt door een arts voorgeschreven.

Wat kun je als beroepskracht doen?

- Was je handen en die van de kinderen na het aanraken van de blaasjes.
- Laat het kind niet aan de plekken krabben, laat de ouders de nagels kort houden.
- Gebruik een aparte handdoek voor het kind met een krentenbaard.
- Adviseer de ouders om naar de huisarts te gaan voor behandeling.
- Plak geen pleisters op de blaasjes.
- Pas de hygiëneregels handen wassen, desinfecteren, schoonmaken, verschonen en voedselvoorbereiding van het protocol 'Normenlijst hygiënerichtlijn voor kinderdagverblijven' en het 'Veiligheid- en gezondheidsbeleid' goed toe.

Melding bij de GGD

Wanneer er twee of meer personen, binnen twee weken dezelfde uitslag hebben dient dit gemeld te worden bij de GGD.

Incubatietijd

De tijd tussen besmet raken en het krijgen van bultjes en blaasjes is 4 tot 14 dagen.

Immuniteit

Omdat tegen krentenbaard geen immuniteit ontstaat, kunnen mensen de aandoening meerdere keren krijgen.

Richtlijn Villa Kakelbont

U kunt uw kind niet naar Villa Kakelbont brengen met deze aandoening, of het nu op klein plekje gaat of een grote plek, en ongeacht de locatie op het lichaam. Wij adviseren u om naar de huisarts te gaan voor een juiste diagnose en eventueel een antibioticazalf. U kunt uw kind weer brengen als de blaasjes droog zijn en er geen nieuwe blaasjes meer bijkomen en/of twee dagen na het begin van een behandeling met antibioticumzalf of -tabletten.

Villa Kakelbont wijkt hierbij af van de richtlijn van de GGD, door het kind te weren. Dit omdat er niet gegarandeerd kan worden dat een kind in de leeftijd van 0-4 jaar niet aan de ontstekingen in de huid zal komen en deze erg besmettelijk kunnen zijn voor andere kinderen.

Middenoorontsteking en Loopoor

Een middenoorontsteking is een plotselinge infectie van het middenoor. Dit kan komen door verschillende soorten bacteriën of virussen. Een ontsteking van het middenoor begint meestal met een verkoudheid. Dan zwelt het slijmvlies van de neus/keelholte op. Hierdoor kan de verbinding tussen neus/keelholte en middenoor (de buis van Eustachius) dichtgaan. De ontsteking gaat vaak gepaard met koorts. Het vocht kan niet weg omdat de buis van Eustachius dichtzit. Als het trommelvlies kapotgaat loopt er ontstekingsvocht via het oor naar buiten.

Symptomen

- Flinke oorpijn
- Koorts
- Hangerigheid
- Opgezette klieren
- Als het trommelvlies in het oor kapotgaat door de ontsteking, loopt het vocht eruit en heeft het kind een "loopoor". Dit kan helder vocht zijn, maar ook pus of bloederig vocht. De pijn en koorts worden minder. Kenmerken van pus: lichtgeel, vrij dun en het stinkt vaak.

Andere (ernstige) gevolgen bij een middenoorontsteking kunnen zijn:

- Een chronische middenoorontsteking met gehoorverlies;
- Infectie van het bot achter het oor;
- Hersenvliesontsteking.

Besmetting

Een middenoorontsteking komt meestal door een flinke verkoudheid. Het pus uit een loopoor is besmettelijk en kan wel voor een verkoudheid zorgen, maar niet direct tot een loopoor.

Wat kun je als beroepskracht doen?

- Ventileer de ruimte goed door ramen en deuren op een kier te zetten
- Pas de hygiëneregels handen wassen, desinfecteren, schoonmaken, verschoneren en voedselvoorbereiding van het protocol 'Normenlijst hygiënerichtlijn voor kinderdagverblijven' en het 'Veiligheid- en gezondheidsbeleid' goed toe.
- Maak een loopoor schoon met een wattenbolletje, was daarna goed uw handen.
- Gebruik indien van toepassing een aparte handdoek voor het zieke kind, voor bijvoorbeeld het verschoneren.

Ziekte duur

Een loopoor kan twee weken duren. Meestal zijn de pijn en koorts na drie dagen verdwenen.

Richtlijn Villa Kakelbont

Een kind met een middenoorontsteking of loopoor mag naar de Villa komen, mits het kind niet ziek is, geen koorts heeft, en het ontstekingsvocht bij een loopoor niet te snel uit het oor loopt. Villa Kakelbont vindt het belangrijk de hygiëne voor het kind en andere kinderen in de groep te waarborgen. Wanneer er dusdanig veel ontstekingsvocht uit het oor komt, waardoor dit niet bij te houden is met schoonmaken kan het kind niet naar Villa Kakelbont komen. Mocht een loopoor ontstaan bij Villa Kakelbont en het ontstekingsvocht dusdanig snel uit het oor komen, zullen wij contact met u opnemen om uw kind op te halen.

Zodra uw kind zich weer beter voelt, de koorts weg is en het loopoor opgehouden is mag het kind weer naar Villa Kakelbont komen.

Villa Kakelbont volgt hierbij de richtlijn van de GGD. Enkel bij een loopoor wijkt Villa Kakelbont af van de richtlijn van de GGD, door het kind te weren wanneer het ontstekingsvocht in dusdanige mate uit het oor komt dat schoonmaken niet bij te houden is.

Mazelen

Mazelen is een zeer besmettelijke infectieziekte. Een vlekjesziekte veroorzaakt door het mazelenvirus. De meeste kinderen in Nederland worden gevaccineerd tegen de mazelen en dus komt de ziekte weinig voor.

De ziekte duurt ongeveer twee weken en gaat meestal vanzelf over.

Sommige mensen kunnen erger ziek worden van mazelen. Vooral baby's, volwassenen, zwangere vrouwen en mensen met minder afweer. Ze krijgen bijvoorbeeld een longontsteking.

Symptomen

- Koorts
- Neusverkoudheid
- Harde droge hoest
- Rode ontstoken ogen, waardoor iemand niet goed meer tegen licht kan.
- Witte vlekjes in de mond.
- Na 3 tot 7 dagen rode vlekjes op de huid, beginnend achter de oren en zich uitbreidend over de rest van het lichaam, deze voelen als schuurpapier.

Besmetting

Het virus verspreidt zich door de lucht via vochtdruppeltjes afkomstig uit de mond, keel en neus. Door hoesten, niezen en praten, komen kleine druppeltjes met het virus in de lucht. Door het inademen van deze druppeltjes raak je besmet. Mazelen zijn besmettelijk vanaf vier dagen vóór het beginnen van de vlekjes tot vier dagen na het verschijnen van de vlekjes.

Wat kun je als beroepskracht doen?

- Ventileer de ruimte goed door ramen en deuren op een kier te zetten.
- Pas de hygiëneregels handen wassen, desinfecteren, schoonmaken, verschonen en voedselvoorbereiding van het protocol 'Normenlijst hygiënerichtlijn voor kinderdagverblijven' en het 'Veiligheid- en gezondheidsbeleid' goed toe.
- Leer de kinderen goed te hoesten en niezen.

Melding bij de GGD

De ziekte mazelen is meldingsplichtig, ook bij één geval.

De behandelend arts moet mazelen ook melden bij de GGD. De GGD kan de ouders van niet-gevaccineerde kinderen informatie geven over de mazelen en een vaccin aanbieden.

Ziekte duur

De ziekte duurt ongeveer 14 dagen en gaat meestal vanzelf over.

Incubatietijd

Mazelen zijn besmettelijk vanaf vier dagen vóór het beginnen van de vlekjes tot vier dagen na het verschijnen van de vlekjes.

Immuniteit

Levenslang.

Richtlijn Villa Kakelbont

Indien uw kind mazelen heeft kan het kind niet naar Villa Kakelbont gebracht worden. Wanneer de vlekjes verdwenen zijn en uw kind beter en koortsvrij is, kan het kind weer naar Villa Kakelbont komen.

Villa Kakelbont wijkt hierbij af van de richtlijn van de GGD, door het kind te weren. Wel wordt door de GGD aangegeven, er rekening mee te houden dat kinderen pas op een leeftijd van 14 maanden hun eerste BMR-vaccinatie tegen mazelen krijgen. En wanneer er veel niet-gevaccineerde kinderen op een groep zijn, weren wel kan gebeuren. Om deze redenen kiest Villa Kakelbont er voor kinderen met mazelen niet toe te laten. Bij Villa Kakelbont zijn veel kinderen jonger dan 14 maanden aanwezig en komen ook regelmatig zwangere vrouwen. Villa Kakelbont zal bij (een verdenking van) Mazelen altijd contact opnemen met de GGD om te overleggen en eventuele andere adviezen voor u en/of andere ouders overnemen.

Oogontsteking

Een oogontsteking kan komen door een verkoudheidsvirus of een bacterie. Een oogontsteking komt vaak samen voor met een verkoudheid. Meestal gaan de klachten na een paar dagen vanzelf over. Indien dit niet het geval is, kan een bezoek aan de huisarts nodig zijn om te beoordelen of een behandeling met medicatie nodig is.

Symptomen

- Rode ogen
- Opgezette oogleden
- Gele of groene pus uit het oog

Besmetting

Een oogontsteking is erg besmettelijk. De verspreiding van bacterie of virus vindt plaats door het niezen, hoesten of het uitwrijven van het oogpus in de handen. Als een kind de ziekteverwekker inademt of op zijn handen krijgt en vervolgens in zijn mond, dan raakt hij ook besmet en kan ziek worden.

Doordat met name kleine kinderen zelf veelal gaan wrijven in hun ogen, verspreiden zij het de bacterie of het virus gemakkelijk en snel.

Let op: allergie of prikkelende stoffen in de ogen kunnen dezelfde verschijnselen geven en ook rode pijnlijke ogen veroorzaken.

Wat kun je als beroepskracht doen?

- Ventileer de ruimte goed door ramen en deuren op een kier te zetten.
- Pas de hygiëneregels handen wassen, desinfecteren, schoonmaken, verschonen en voedselvoorbereiding van het protocol 'Normenlijst hygiënerichtlijn voor kinderdagverblijven' en het 'Veiligheid- en gezondheidsbeleid' goed toe.
- Was en verschoon de lakens van een ziek kind dagelijks.
- Laat het kind niet in zijn ogen wrijven.
- Maak het oog schoon met afgekoeld gekookt water.
- Gebruik voor ieder oog een apart gaasje.
- Veeg altijd in de richting van de neus.

Melding bij de GGD

Oogontsteking hoeft niet gemeld te worden.

Richtlijn Villa Kakelbont

Een kind met oogontsteking kan in principe naar Villa Kakelbont komen, of blijven gedurende de dag. Behalve wanneer:

- het kind veel ongemak ervaart en hier niet lekker van is en/of;
- het kind heel vaak in de ogen blijft wrijven en er dusdanig veel pus uit de ogen komt waardoor de hygiëne niet meer te waarborgen is voor de andere kinderen op de groep.

Wij zullen u altijd informeren over de situatie van uw kind en bij deze ernstigere gevallen vragen uw kind op te halen.

Ons advies is dan altijd langs de huisarts te gaan ter beoordeling en eventuele inzet van medicijnen.

Villa Kakelbont volgt hierbij de richtlijn van de GGD.

Overgeven

Overgeven ofwel braken is vaak het gevolg van een infectie van de maag of darmen en gaat vaak gepaard met diarree. Deze infectie kan worden veroorzaakt door een virus of een bacterie. Ook besmet voedsel of water kunnen deze verschijnselen veroorzaken.

Als een kind heel hard gevallen is kan het echter ook gaan overgeven. In dat geval moet u altijd de huisarts waarschuwen.

Symptomen

- Hangerig
- Geen eetlust
- Bleke gelaatskleur
- In sommige gevallen kan het kind koorts hebben.
- Meerder malen per dag overgeven.

Besmetting

Besmetting vindt plaats via druppelinfectie.

Wat kun je als beroepskracht doen?

- Ventileer de ruimte goed door ramen en deuren op een kier te zetten.
- Pas de hygiëneregels met betrekking tot handen wassen, hoesten en niezen, desinfecteren en schoonmaken van het protocol 'Normenlijst hygiënerichtlijn voor kinderdagverblijven' en het 'Veiligheid- en gezondheidsbeleid' goed toe.
- Als uw kind meerdere malen per dag moet overgeven kan het veel vocht verliezen. Zorg er dan voor dat uw kind elke 5 tot 10 minuten een slokje water of slappe thee drinkt. Daarmee voorkomt u uitdroging.

Melding bij de GGD

Overgeven hoeft niet gemeld te worden bij de GGD.

Ziekte duur

Afhankelijk van de oorzaak, bij een virus duurt het meestal 2 tot 5 dagen.

Richtlijn Villa Kakelbont

Kinderen die overgeven (vaak gepaard met diarree) voelen zich vaak te ziek om naar Villa Kakelbont te komen. Betreft het een enkele keer overgeven of voelt het kind zich (weer) goed, heeft het geen koorts en eet en drinkt het goed, dan mag het kind naar Villa Kakelbont komen of blijven.

Wij zullen u als ouder altijd informeren over de situatie van uw kind. Wanneer de klachten toenemen en uw kind voelt zich daardoor niet prettig bij Villa Kakelbont, zullen wij contact met u opnemen om uw kind op te halen.

Villa Kakelbont volgt hierbij de richtlijn van de GGD.

Pseudokroep

Pseudokroep wordt veroorzaakt door een virus. Door een vernauwing van de luchtpijp kan het kind niet goed ademen en kan het erg benauwd worden.

Symptomen

- Verkoudheid
- Blaffende hoest
- Hese stem
- Normale temperatuur, hooguit rond de 38 graden;
- Toenemende benauwdheid (meestal 's avonds of 's nachts) met piepende inademing.

Besmetting

Besmetting vindt plaats via niezen en hoesten. De virusdeeltjes verspreiden zich via kleine, in de lucht zwevende vochtdruppeltjes. Wanneer iemand anders dit inademt wordt hij ziek.

Wat kun je als beroepskracht doen?

- Ventileer de ruimte goed door ramen en deuren op een kier te zetten.
- Pas de hygiëneregels voor handen wassen, hoesten en niezen, desinfecteren en schoonmaken van het protocol 'Normenlijst hygiënerichtlijn voor kinderdagverblijven' en het 'Veiligheid- en gezondheidsbeleid' goed toe.
- Waarschuw bij een benauwdheidsaanval de ouders en een arts.
- Probeer het kind te kalmeren.
- Stomen helpt soms om de benauwdheid te verminderen.

Melding bij de GGD

Pseudokroep hoeft niet gemeld te worden.

Immuniteit

Er zijn verschillende virussen die deze aandoening kunnen veroorzaken en kinderen die gevoelig zijn voor het ontwikkelen van pseudokroep kunnen dit ziektebeeld dus meerdere malen krijgen.

Richtlijn Villa Kakelbont

Een kind met pseudokroep hoeft niet geweerd te worden. Echter wanneer er sprake is van hevige benauwdheidsklachten of flinke verkoudheid zal het kind zich niet fit voelen en daardoor te ziek zijn om naar Villa Kakelbont te komen of te blijven. Wij zullen u altijd op de hoogte houden van de situatie van uw kind. Bij ernstige benauwdheidsklachten zullen wij altijd direct u als ouders informeren, een arts informeren en u vragen het kind op te komen halen om met het kind een arts te bezoeken en thuis in de vertrouwde omgeving te kunnen herstellen. Villa Kakelbont volgt hierbij de richtlijn van de GGD.

Rodehond

Rodehond is een ziekte die ontstaat door het rubellavirus. De meeste kinderen in Nederland worden gevaccineerd tegen rodehond. Daarom komt de ziekte weinig voor. Rodehond is gevaarlijk voor zwangere vrouwen in de eerste helft van de zwangerschap als de zwangere nooit is gevaccineerd of de ziekte heeft gehad. Er is dan een risico op een miskraam of op aangeboren afwijkingen bij de baby. Het risico wordt kleiner als de zwangerschap al langer duurt.

Symptomen

- Lichte verkoudheid
- Koorts
- Een rode uitslag die begint in het gezicht en zich snel uitbreidt over de rest van het lichaam. De vlekken lopen zo in elkaar over dat het lijkt alsof het kind een egaal rode kleur heeft.
- Opgezette, pijnlijke klieren in de nek.

De meeste kinderen zijn nauwelijks ziek en hebben meestal geen koorts.

Besmetting

Door het uitademen, praten, niezen of hoesten komt het virus in de lucht en kan een ander besmet worden. Ook via besmette handen en urine kan het virus worden overgebracht.

Rode hond is besmettelijk vanaf 10 dagen voordat de vlekjes komen en ook nog 7 dagen daarna.

Wat kun je als beroepskracht doen?

- Ventileer de ruimte goed door ramen en deuren op een kier te zetten.
- Pas de hygiëneregels met betrekking tot handen wassen, hoesten en niezen, desinfecteren en schoonmaken van het protocol 'Normenlijst hygiënerichtlijn voor kinderdagverblijven' en het 'Veiligheid- en gezondheidsbeleid' goed toe.
- Extra aandacht voor het handen wassen na hoesten en niezen en toiletbezoek, omdat het virus ook in urine kan voorkomen.

Melding bij de GGD

Vlekjesziekten zijn meldingsplichtig wanneer er twee of meer personen, binnen twee weken dezelfde uitslag hebben. De behandelend arts moet rodehond ook melden bij de GGD.

De GGD heeft informatiebrieven om eventueel naar andere ouders te verspreiden. Villa Kakelbont neemt ook contact op met de GGD als er een zwangere vrouw op de groep staat, voor advies en vervolgstappen.

Ziekte duur

Meestal een paar dagen.

Incubatietijd

2 tot 3 weken.

Richtlijn Villa Kakelbont

Indien een kind rodehond heeft, kan het niet naar Villa Kakelbont komen. Wanneer het kind weer beter is en volledig klachten vrij, kan het weer naar Villa Kakelbont komen. Rodehond kan gemakkelijk verward worden met andere 'Vlekjesziekten'. Daarom is het belangrijk dat de GGD controleert of het echt om rodehond gaat. Hiervoor gaat u naar de huisarts.

Na 7 dagen, geteld vanaf het uitbreken van de uitslag en indien het kind koortsvrij is en zich goed voelt, kan het kind weer naar Villa Kakelbont komen.

Villa Kakelbont wijkt hierbij af van de richtlijn van de GGD, door het kind te weren. Bij Villa Kakelbont zijn altijd kinderen aanwezig die hiervoor nog niet gevaccineerd en beschermd kunnen zijn en daarnaast komen bij ons regelmatig zwangere vrouwen. Wanneer een kind met rodehond geconstateerd wordt, zullen wij andere ouders informeren over het voorkomen hiervan.

Roodvonk

Roodvonk komt door een bacterie, het is een besmettelijke ziekte.

Symptomen

- Roodvonk begint met verlies van eetlust, hoge koorts en keelpijn.
- Het kind kan ook overgeven en buikpijn hebben.
- Daarna komen er meestal felrode vlekjes op het lichaam. Er zijn geen vlekjes bij de neus of mond.
- De huid met de vlekjes ziet eruit als rood kippenvet en voelt aan als schuurpapier.
- Ook op de tong verschijnen felrode puntjes, dit heet ook wel frambozentong.
- Na een paar dagen begint de huid te vervellen, vooral aan de vingers en tenen.

Besmetting

De bacterie verspreidt zich voornamelijk door de lucht via vochtdruppeltjes afkomstig uit de mond, keel en neus. Mensen kunnen deze druppeltjes inademen en besmet raken. De ziekte is ook besmettelijk via de handen. Iemand met roodvonk is besmettelijk als de eerste klachten beginnen, al vóór er vlekjes zijn. Dit duurt tot het vervellen van de huid over is. Roodvonk gaat vanzelf over. Soms wordt het behandeld met medicijnen. Bij behandeling met antibiotica is de besmettelijkheid na 48 uur voorbij.

Wat kun je als beroepskracht doen?

- Ventileer de ruimte goed door ramen en deuren op een kier te zetten.
- Pas de hygiëneregels met betrekking tot handen wassen, hoesten en niezen, desinfecteren en schoonmaken van het protocol 'Normenlijst hygiënerichtlijn voor kinderdagverblijven' en het 'Veiligheid- en gezondheidsbeleid' goed toe.
- Besteed extra aandacht aan het regelmatig handen wassen bij de kinderen.

Melding bij de GGD

Vlekjesziekten zijn melding plichtig wanneer er twee of meer personen, binnen twee weken dezelfde uitslag hebben.

Ziekte duur

7 tot 10 dagen.

Richtlijn Villa Kakelbont

Een kind met roodvonk zal vaak te ziek zijn om naar Villa Kakelbont te komen of te blijven. Wanneer bekend is dat een kind roodvonk heeft kan het ook niet naar Villa Kakelbont komen of blijven. Wanneer het kind weer geheel beter is, klachtenvrij en/of 48 uur na start van de behandeling met antibiotica mag het kind weer naar Villa Kakelbont komen.

Villa Kakelbont wijkt hierbij gedeeltelijk af van de richtlijn van de GGD, door het kind te weren. De GGD stelt dat een kindercentrum kinderen met roodvonk niet hoeft te weren. In speciale gevallen kan de GGD in overleg met de huisartsen wel adviseren om zieke kinderen alleen na behandeling met antibiotica toe te laten. Villa Kakelbont kiest ervoor hierin geen risico te nemen rond verdere besmetting en deze kinderen thuis in de vertrouwde omgeving te laten herstellen.

Schimmelinfectie van de huid (Ringworm)

Ringworm is een schimmelinfectie van de huid en/of behaarde hoofdhuid. Het gaat dus niet om een worm. Deze schimmelinfectie komt regelmatig voor, vooral bij jonge kinderen. Ringworm heeft zijn naam gekregen doordat de plekjes een vorm van een ring hebben. Ook huisdieren zoals honden en katten, kunnen ringworm krijgen.

Symptomen

- Een schilferende ronde plek. ter grootte van ongeveer 1 cm.
- Bij een lichte huid zijn de plekken roze met een donkerrode ring aan de buitenkant.
- Bij een donkere huid zijn de plekken lichtbruin met een donkerbruine ring aan de buitenkant.
- De plekken worden langzaam groter tot 2 cm doorsnede of meer.
- Soms jeuk op de plek, zwelling en eventueel vocht.
- Kale plekken als de schimmel op de hoofdhuid zit, de haren breken vlakbij de huid af.

De schimmel kan doorgroeien als er geen medicijnen worden gebruikt. Zonder behandeling kunnen de plekken op het hoofd blijvend kaal worden.

Besmetting

De schimmels verspreiden zich van mens naar mens of van dier naar mens. Dit gebeurt via direct contact met de besmette personen of dieren. De huidschilfers op kleding of op de grond zijn ook besmettelijk. Zodra er medicijnen worden gebruikt wordt de besmetting minder.

Wat kun je als beroepskracht doen?

- Waarschuw de ouders voor een schimmelinfectie bij hun kind en vraag om een behandeling van de huisarts.
- Laat de kinderen niet dezelfde kleren, hoedjes of petten dragen.
- Reinig de kammen en borstels van de besmette kinderen en desinfecteer deze kammen en borstels minimaal 5 minuten in 70% alcohol.
- Let op besmetting bij andere kinderen.
- Was uw handen en die van de kinderen goed na het aanraken van de schimmel.
- Maak de vloer, bedden, speelgoed en meubels goed schoon. Hanteer hierbij de instructies van het protocol 'Normenlijst hygiënerichtlijn voor kinderdagverblijven' en het 'Veiligheid- en gezondheidsbeleid'.

Melding bij de GGD

Huidaandoeningen zijn meldingsplicht wanneer er twee of meer personen, binnen twee weken dezelfde uitslag hebben.

Overleg met de GGD ook over het informeren van de andere ouders, zodat die alert kunnen zijn op verschijnselen van de schimmel bij hun kind.

Richtlijn Villa Kakelbont

Indien een kind een schimmelinfectie van de huid heeft, kan het kind niet naar Villa Kakelbont komen. Deze schimmelinfectie is echter goed te behandelen in overleg met uw huisarts, d.m.v. speciale antischimmelzalf, -crème of -spray. Wanneer de pedagogisch medewerkers binnen het kinderdagverblijf de symptomen van een schimmelinfectie constateren, nemen wij contact op met u als ouders om uw kind te komen halen.

Zodra het kind weer vrij is van schilfering van de huid (na medicatie), kan het kind weer naar Villa Kakelbont komen. Villa Kakelbont wijkt hierbij af van de richtlijn van de GGD, door het kind te weren, ook als de behandeling is gestart. Omdat van kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar niet gegarandeerd gevraagd kan worden, niet aan de geïnfecteerde plekken te komen, vindt Villa Kakelbont het besmettingsrisico voor andere kinderen te groot en wordt het kind geweerd tot de plek(jes) genezen zijn.

Spruw

Spruw is een schimmelinfectie in de mond. De schimmel die spruw veroorzaakt komt heel veel voor, maar krijgt meestal niet de kans om uit te groeien. Als de weerstand laag is groeit de schimmel en veroorzaakt klachten zoals witte vlekjes in de mond die niet weg te poetsen zijn.

Symptomen

- Witte plekjes in de mond.
- Plekjes kan je niet wegvegen.
- Onrustig of moeite met drinken.
- Er kunnen ook rode ronde plekjes in de mond komen.
- Er kan ook luierruitslag veroorzaakt worden door de schimmel.

Besmetting

Spruw wordt meestal overgedragen van moeder op kind. Het kind kan al tijdens de bevalling besmet worden als de moeder een vaginale schimmelinfectie heeft. Ook kan het besmet worden via tepelcontact bij de borstvoeding. Er ontstaat dan een 'pingpongeffect' omdat daarna het kind bij de voeding de borst van de moeder weer besmet. Het kind kan ook besmet raken via handcontact.

Wat kun je als beroepskracht doen?

- Spoel de mond van het kind schoon met afgekoeld gekookt water na het voeden.
- Adviseer de ouders naar de huisarts te gaan voor behandeling van de infectie.
- Adviseer de ouders naar de huisarts te gaan als het kind niet wil drinken door de spruw.
- Reinig en desinfecteer het speelgoed van de kinderen dagelijks.
- Gebruik voor elk kind een eigen fles en speen en kook deze dagelijks uit.

Melding bij de GGD:

Spruw hoeft niet gemeld te worden.

Richtlijn Villa Kakelbont

Wanneer een kind spruw heeft maar hier verder geen klachten van ondervindt en niet ziek is, mag het kind naar Villa Kakelbont komen. Wij vernemen wel graag van u dat uw kind deze klachten heeft zodat wij gepaste maatregelen kunnen nemen.

Villa Kakelbont volgt hierbij de richtlijn van de GGD.

Vijfde ziekte (erythema infectiosum, parvovirusinfectie)

De vijfde ziekte wordt veroorzaakt door een virus. De ziekte komt vooral voor bij kinderen. Voor kinderen is het een onschuldige ziekte. Ze zijn er meestal niet erg ziek door.

Symptomen

- Kleine rode vlekjes in het gezicht.
- Soms vuurrode wangen.
- Soms koorts.
- Rode vlekjes verspreiden zich over het lichaam.
- Soms jeuken de vlekjes.
- Na ongeveer een week verdwijnen de vlekjes.
- De vlekjes kunnen nog een paar weken lang terugkomen, bijvoorbeeld tijdens stress, door inspanning, kou of warmte. Ze verdwijnen dan ook weer snel.

Volwassenen met de vijfde ziekte hebben vaak last van stijve handen en voeten, er kan pijn in gewrichten optreden. Dit duurt meestal 1 tot 2 weken. Volwassenen krijgen soms vlekjes.

Mensen die geen vijfde ziekte hebben gehad kunnen besmet raken en ziek worden. Veel volwassenen hebben de ziekte als kind gehad.

Krijgt een zwangere vrouw in de eerste helft van de zwangerschap vijfde ziekte? Dan is er een klein risico op een miskraam. Bij de meeste vrouwen verloopt de zwangerschap normaal en zijn er voor de baby geen gevolgen.

Besmetting

Het virus verspreidt zich door de lucht via vochtdruppeltjes afkomstig uit de mond, keel en neus van het zieke kind.

Kinderen zijn besmettelijk 1 tot 3 weken voordat zij ziek worden. Zodra de uitslag verschijnt, zijn ze niet besmettelijk meer.

Wat kun je als beroepskracht doen?

- Ventileer de ruimte goed door ramen en deuren op een kier te zetten
- Pas de hygiëneregels voor handen wassen, hoesten en niezen, desinfecteren, schoonmaken van het protocol 'Normenlijst hygiënerichtlijn voor kinderdagverblijven' en het 'Veiligheid- en gezondheidsbeleid' goed toe.
- Leg contact met de GGD om te overleggen of ouders van andere kinderen en beroepskrachten geïnformeerd moeten worden.

Zwangere beroepskrachten die nooit de vijfde ziekte hebben gehad moeten met de Arbodienst overleggen over de werkzaamheden.

Melding bij de GGD

Vlekjesziekten zijn meldingsplicht wanneer er twee of meer personen, binnen twee weken dezelfde uitslag hebben.

Ziekte duur

Enkele weken.

Immuniteit

Levenslang. Als iemand vijfde ziekte heeft gehad, krijgt hij dit niet opnieuw. Ongeveer 60% van de volwassenen heeft de ziekte ooit gehad en is daardoor tegen vijfde ziekte beschermd. Een bloedonderzoek kan vertellen of iemand immuun is tegen de ziekte of niet.

Richtlijn Villa Kakelbont

Een kind die verdacht wordt van vijfde ziekte, of waarbij vijfde ziekte is vastgesteld kan niet naar Villa Kakelbont komen. Een kind kan weer naar Villa Kakelbont komen wanneer alle verschijnselen zijn verdwenen.

Villa Kakelbont wijkt hierbij af van de richtlijn van de GGD, door het kind te weren. Vijfde ziekte kan gemakkelijk verward worden met andere 'vlekjesziekten'. Daarom is het belangrijk dat GGD controleert of het echt om vijfde ziekte gaat. Hiervoor gaat u naar uw huisarts. Aangezien de ziekte gevaarlijk kan zijn voor zwangere vrouwen willen wij het risico op complicaties zo veel mogelijk verkleinen, zodra bekend is dat het om vijfde ziekte gaat.

Waterpokken

Waterpokken ontstaan door een virus. De meeste mensen krijgen als kind waterpokken. Het is meestal een onschuldige kinderziekte. Waterpokken beginnen meestal met koorts en niet lekker voelen. Andere klachten zijn:

Symptomen

- Na 1 of 2 dagen ontstaan op de huid kleine rode bultjes.
- De bultjes worden blaasjes die erg kunnen jeuken.
- De blaasjes worden korstjes.
- De blaasjes kunnen op het hele lichaam zitten.
- Ze zitten vooral op het lijf, het gezicht en tussen de haren.
- Soms zitten de blaasjes ook in de mond. Dit kan erg pijnlijk zijn.

Besmetting

Het virus zit in de keel en neus van iemand die besmet is. Door hoesten, niezen en praten, komen kleine druppeltjes met het virus in de lucht. Mensen kunnen deze druppeltjes inademen en besmet raken. Het virus zit ook in het vocht van de blaasjes, door het aanraken van het vocht kunt u ook besmet raken.

De meeste mensen in Nederland hebben ooit waterpokken gehad. Wanneer dit niet het geval is bij een zwangere vrouw, dan kan zij ernstige complicaties krijgen bij besmetting met het virus. De baby in de buik kan aangeboren afwijkingen ontwikkelen.

Waterpokken zijn heel besmettelijk: al 2 dagen vóóordat de rode bultjes te zien zijn op de huid, totdat de meeste blaasjes een korstje hebben.

Wat kun je als beroepskracht doen?

- Ventileer de ruimte goed door ramen en deuren op een kier te zetten.
- Pas de hygiëneregels voor handen wassen, hoesten en niezen, desinfecteren, schoonmaken van het protocol 'Normenlijst hygiënerichtlijn voor kinderdagverblijven' en het 'Veiligheid- en gezondheidsbeleid' goed toe.
- Laat het kind zichzelf niet krabben.
- Houd de nagels van het kind kort.
- Laat kinderen met waterpokken niet zwemmen tot de blaasjes goed ingedroogd zijn. Het warme zwemwater kan de jeuk erger maken. Ook kunnen de wondjes van de waterpokken na zwemmen gaan ontsteken.

Melding bij de GGD

Waterpokken is een meldingsplichtige ziekte wanneer er twee of meer personen, binnen twee weken waterpokken hebben. Er kan overlegd worden met GGD om informatie te delen met ouders wanneer het heerst binnen het kinderdagverblijf.

Ziekte duur

De klachten duren ongeveer tien dagen.

Incubatietijd

De tijd tussen besmet raken en ziek worden is ongeveer 10 dagen tot 3 weken.

Immuniteit

Levenslang. Het virus blijft wel in het lichaam aanwezig en kan op latere leeftijd gordelroos veroorzaken.

Richtlijn Villa Kakelbont

Een kind met waterpokken zal zich in de meeste gevallen vanwege koorts en/of algemeen ziek zijn niet prettig voelen en daardoor niet naar Villa kakelbont kunnen komen. Wanneer het duidelijk is dat het om waterpokken verdenking gaat mag het kind niet naar Villa Kakelbont komen of blijven. Dit i.v.m. de grote besmettelijkheid van dit virus. Wanneer de rode bultjes, blaasjes en korstjes volledig zijn ingedroogd mag het kind weer naar Villa Kakelbont komen.

Villa Kakelbont wijkt hierbij af van de richtlijn van de GGD, door het kind te weren.

Wanneer er waterpokken voorkomt op de groep zullen wij ouders hierover informeren.

Wormpjes (aarsmaden, oxyuren)

Aarsmaden zijn kleine wormpjes die in de darmen leven. Ze komen met de ontlasting naar buiten en zijn dan met het blote oog te zien. De wormpjes zijn ongeveer één cm lang en wit van kleur. 's Avonds en 's nachts kruipt de vrouwtjesworm naar buiten en legt eitjes rond de anus.

Symptomen

- Jeuk rond de anus
- Soms vage buikklachten
- Oververmoeidheid en prikkelbaarheid als gevolg van slecht slapen door de jeuk.

Besmetting

Als een besmet kind aan de anus krabt of de handen niet wast na een toiletbezoek, blijven de eitjes plakken aan de vingers en nagels. Wanneer de vuile handen de deurklinken, speelgoed of andere objecten aanraken blijven de eitjes hangen. Als iemand anders dit aanraakt en daarna zijn vingers in zijn mond stopt slikt hij de eitjes in. De eitjes worden wormpjes in de darmen. Veel kinderen besmetten zichzelf of het gezin regelmatig. De wormpjes kunnen met medicijnen behandeld worden.

Bij deze wormpjes hebben zandbakken geen rol bij de overdracht van het ene naar het andere kind. Niet goed onderhouden zandbakken kunnen besmet zijn met eitjes van honden- en kattenspoelwormen.

Wat kun je als beroepskracht doen?

- Pas de hygiëneregels voor handen wassen, desinfecteren, schoonmaken, verschonen en voedselbereiding van het protocol 'Normenlijst hygiënerichtlijn voor kinderdagverblijven' en het 'Veiligheid- en gezondheidsbeleid' goed toe.
- Maak bij het voorkomen van wormpjes de toiletten vaker schoon, denk hierbij ook aan de deurknop, kraan, trekker en vloer.
- Houd de nagels goed kort, schoon en altijd boenen rondom de nagels.
- Waarschuw de ouders als de kindjes wormen hebben.

Melding bij de GGD

Kinderen met wormpjes hoeven niet gemeld te worden.

Ziekte duur

Na behandeling met een speciale wormkuur die u bij de drogist of apotheek kunt verkrijgen, is deze aandoening snel te verhelpen. Meestal wordt het hele gezin behandeld. Bij behandeling zijn de klachten binnen enkele dagen over. De kuur bestaat uit 2 tabletten, de eerste tablet doodt de wormpjes maar niet hun eitjes. Na 14 dagen kunt u de 2^e tablet laten innemen zodat deze ook de later uitgekomen wormpjes doodt.

Richtlijn Villa Kakelbont

Een kind mag met deze aandoening wel naar Villa Kakelbont, mits het kind behandeld is met een wormkuur. Daarnaast vragen wij u nadrukkelijk de pedagogisch medewerkers van deze aandoening op de hoogte te stellen, zodat zij extra alert kunnen zijn op de hygiëne en het besmettingsgevaar zoveel mogelijk voorkomen. Villa Kakelbont volgt hierbij de richtlijn van de GGD, met twee aanvullende eisen.

Wratten

Wratten

Wratten worden veroorzaakt door een virus. Gewone wratten voelen hard aan, zijn vleeskleurige of zijn bruine bobbeltjes met een ruw oppervlak. Meestal komen ze voor op de handrug en vingers en zijn niet pijnlijk. Er kunnen ook wratten op de voetzolen ontstaan, deze worden door het staan en lopen platgedrukt. De wratten gaan meestal na een paar maanden of jaren weg. Als ze erg hinderlijk zijn, kan de huisarts ze eventueel verwijderen.

Waterwratten

Waterwratten, ook wel 'bolhoedwratten' genoemd, komen ook door een virus. Het zijn kleine glanzende parelmoerachtige bultjes. In het midden zit een grote porie. Waterwratten ontstaan eerst op de romp, de oksels, dan naar de bovenarmen, elleboog, bovenbenen en de knieholtes. Waterwratten verdwijnen meestal vanzelf binnen zes tot achttien maanden. Daarna is het kind immuun voor waterwratten.

Besmetting

Het virus is besmettelijk door direct contact. Een besmette vloer of oppervlak kan ook voor besmetting zorgen. Na besmetting duurt het weken tot maanden voor er wratten ontstaan. Niet iedereen is even gevoelig voor het ontwikkelen van wratten. Het is niet bekend hoe het komt dat de één wel wratten krijgt en een ander niet.

Wat kun je als beroepskracht doen?

- Laat het kind niet aan de wratten krabben.
- Laat kinderen zonder wratten de wratten van anderen niet aanraken.
- Laat kinderen niet nagelbijten of duimzuigen.
- Droog de voeten goed af als zij nat zijn geweest.
- Laat de kindjes goed doorluchtende schoenen of pantoffels dragen.
- Open wrattjes eventueel behandelen (indien doktersadvies) en afdekken.
- Extra aandacht voor persoonsgebonden gebruik van een washandje en handdoek. Gebruik de washand en handdoek maar één keer.
- Reinig en desinfecteer het speelgoed en oppervlakten zoals bedranden. Doe dit aan de hand van het protocol 'Hygiëne, veiligheid en gezondheid'.
- Pas de hygiëneregels voor handen wassen, desinfecteren, schoonmaken van het protocol 'Normenlijst hygiënerichtlijn voor kinderdagverblijven' en het 'Veiligheid- en gezondheidsbeleid' goed toe.

Melding bij de GGD

Wratten bij kinderen hoeven niet gemeld te worden.

Incubatietijd

Variërend van weken tot maanden.

Richtlijn Villa Kakelbont

Een kind mag met deze aandoening wel naar Villa Kakelbont komen. Villa Kakelbont volgt hierbij de richtlijn van de GGD.

Zesde ziekte (exanthema subitum)

De zesde ziekte komt door een virus. Het is een onschuldige ziekte die uit zichzelf geneest. De zesde ziekte komt vooral voor bij kinderen onder de drie jaar.

Symptomen

- Een paar dagen hoge koorts (boven de 39 °C);
- Eventuele een koortsstuip door de snel oplopende koorts;
- De koorts zakt vrij abrupt;
- Mogelijk ontstaan er niet jeukende, iets verheven rode vlekjes op de huid van het gezicht en de romp en deze breiden zich verder uit naar de armen en de nek.

Besmetting

Als een besmet kind niest of hoest, verspreiden de virusdeeltjes zich via kleine, in de lucht zwevende vochtdruppeltjes. Speeksel zorgt ook voor overdracht, denk hierbij aan bestek, bekers, speelgoed dat in de mond is geweest. Als een kind de virusdeeltjes inademt of het voorwerp in de mond stopt kan hij ziek worden. De ziekte is besmettelijk vanaf het moment dat de koorts opkomt, hoe lang de ziekte besmettelijk blijft is onbekend. Iemand die ziek is geweest door de zesde ziekte blijft levenslang drager van het virus.

Wat kun je als beroepskracht doen?

- Ventileer de ruimte goed door ramen en deuren op een kier te zetten.
- Pas de hygiëneregels voor handen wassen, hoesten en niezen, desinfecteren, schoonmaken van het protocol 'Normenlijst hygiënerichtlijn voor kinderdagverblijven' en het 'Veiligheid- en gezondheidsbeleid' goed toe.
- Laat de kinderen geen gebruik maken van andermans bestek en servies.
- Speelgoed dat in de mond is geweest direct schoonmaken.

Melding bij de GGD

Vlekjesziekten zijn meldingsplichtig wanneer er twee of meer personen, binnen twee weken dezelfde uitslag hebben.

Ziekte duur

Ongeveer een week.

Richtlijn Villa Kakelbont

Een kind met zesde ziekte zal vanwege koorts en zich niet goed voelen waarschijnlijk niet naar Villa Kakelbont kunnen komen. Ook de vlekjes geven aanleiding tot verdenking van diverse ziekten waarbij het kind niet kan komen of blijven. Een kind kan weer naar Villa Kakelbont komen wanneer alle verschijnselen volledig zijn verdwenen, of wanneer door een test via een arts met zekerheid is vastgesteld dat het om de zesde ziekte gaat.

Villa Kakelbont wijkt hierbij af van de richtlijn van de GGD, door het kind in eerste instantie te weren. Gezien de ziekte bij het kind onschuldig verloopt zal een bezoek aan de huisarts mogelijk niet altijd plaatsvinden, waardoor niet altijd met zekerheid vast te stellen is dat het werkelijk de zesde ziekte betreft. Hierdoor is onderscheid met andere 'Vlekjesziekten' lastig en kan Villa Kakelbont geen risico lopen in ziekte overdracht naar andere kinderen of volwassenen.

De GGD geeft aan; zesde ziekte kan gemakkelijk verward worden met andere 'Vlekjesziekten'. Daarom zal de GGD bij een melding van de zesde ziekte altijd controleren of het echt op de zesde ziekte gaat.

Nawoord

In dit ziektebeleid heeft Villa Kakelbont de meest voorkomende ziekten die kunnen voorkomen bij kinderen behandeld. Mochten zich in de toekomst ziekteverschijnselen voordoen bij uw kind die wij niet in dit ziektebeleid hebben opgenomen, dan houden wij als richtlijn aan:

Het welzijn en de gezondheid van uw kind staan altijd op de eerste plaats. Op basis van het gedrag van uw kind nemen de pedagogisch medewerkers van Villa Kakelbont beslissingen.

Verder vindt Villa Kakelbont het belangrijk dat een kind de tijd krijgt om te herstellen. Vaak lijkt het kind thuis weer snel opgeknapt en speelt het alweer volop. Villa Kakelbont heeft de ervaring dat wanneer het kind vervolgens weer naar Villa Kakelbont wordt gebracht, waar het drukker is ten opzichte van thuis, er een terugval kan plaatsvinden. Wij hopen op uw begrip voor onze beredeningen binnen het ziektebeleid en hopen dat u zich hierin kunt vinden. Mocht u na het lezen van het ziektebeleid nog vragen hebben, laat het Villa Kakelbont zeker weten.

Bronvermelding

<https://kiddi.rivm.nl/infectieziekten-abc>

<https://www.thuisarts.nl/>

<https://www.rivm.nl/>

<https://cms.kinderopvang.nl/wp-content/uploads/2024/01/Medische-handelen-in-de-kinderopvang.pdf>

Verklarende woordenlijst

Druppelinfectie

Infectie d.m.v. microscopisch kleine druppeltjes die vrijkomen bij spreken, hoesten of niezen. Deze blijven zweven in de lucht en kunnen o.a. via inademing iemand besmetten.

Immuniteit

Het bezitten van antistoffen en afweercellen na het doormaken van een infectieziekte of na vaccinatie waardoor men beschermd is tegen (nieuwe) besmettingen met de veroorzaker van de ziekte.

Incubatietijd

De tijd die ligt tussen het moment van besmetting tot het tijdstip waarop de ziekteverschijnselen uitbreken.

Preventie

Het voorkómen van ziekte, bijvoorbeeld door middel van goede hygiëne, voeding en vaccinatie.

Vaccineren

Het toepassen van een stukje verzwakte of dode verwekker van een infectieziekte om immuniteit te verkrijgen.

Protocol geneesmiddelenverstrekking

Een kind kan een geneesmiddel voorgeschreven krijgen door een huisarts of specialist. Dit zijn middelen die op recept voorgeschreven worden. Daarnaast mogen ouders zelf besluiten vrije middelen aan hun kind toe te dienen. Als het kind deze (genees)middelen ook nodig heeft gedurende het verblijf binnen Villa Kakelbont zullen de ouders hun 'zeggenschap' over deze toediening over willen dragen aan de pedagogisch medewerkers.

Om problemen en onduidelijkheid te voorkomen is het van belang dit schriftelijk met elkaar overeen te komen. Wanneer er besloten wordt dat de geneesmiddelen gegeven worden, moet een actuele 'medicijnverklaring' ingevuld worden en aanwezig zijn per dag dat het kind Villa Kakelbont bezoekt.

Soms vragen ouders ook om hun kind geneesmiddelen toe te dienen die niet op recept verkregen zijn. Deze geneesmiddelen hebben de ouders zelf bij een apotheek of drogist aangeschaft. Ook voor deze homeopathische middelen en zelfzorgmiddelen is het van belang een actuele 'medicijnverklaring' in te vullen per dag dat het kind Villa Kakelbont bezoekt.

Medicijnen op doktersrecept en homeopathische geneesmiddelen en zelfzorgmiddelen

Wanneer een kind gebruik zal maken van een van deze medicijnen bij Villa Kakelbont geldt het volgende:

- Het medicijn moet op naam staan van het kind en compleet in originele verpakking inclusief bijsluiter aan een pedagogisch medewerker afgegeven worden. Zij controleert de datum en toedienfrequentie.
- In overeenstemming met het advies van de GGD, dienen nieuw voorgeschreven medicijnen altijd eerst thuis toegediend te zijn. Dit om het effect en eventuele bijwerkingen hiervan op uw kind te kunnen beoordelen.
- Ouders dienen altijd een formulier 'medicijnverklaring' volledig in te vullen en te ondertekenen per dag dat het kind Villa Kakelbont bezoekt. Hiermee geven zij toestemming om het medicijn volgens de verklaring aan hun kind toe te dienen bij Villa Kakelbont.
Ouders dienen goede instructie te geven over de wijze van toediening. Zonder volledig ingevulde en ondertekende 'medicijnverklaring' kunnen er GEEN medicijnen worden toegediend.
- De pedagogisch medewerkers spreken dagelijks met elkaar af wie op die dag verantwoordelijk is voor het op correcte wijze toedienen van de medicijnen. Deze persoon leest de bijsluiter goed na zodat zij op de hoogte is van de meest voorkomende bijwerkingen. Een tweede pedagogisch medewerkster zal controleren of het medicijn wordt toegediend, op de juiste wijze en hoeveelheid.
- Na toediening plaatsen de twee pedagogisch medewerkers een paraaf op de medicijnverklaring ter bevestiging van de toediening.

N.B.

- Bij Villa Kakelbont worden geen hoestdrankjes waarin slaapverwekkende stoffen zijn verstrekt, tenzij op doktersadvies (overleg daarover met de huisarts of specialist).
- Paracetamol wordt niet toegediend binnen Villa kakelbont voor koorts of pijn. Enige uitzondering betreft op doktersadvies bij een specifieke aandoening.
- Voor gebruik van zalf of crème, anders dan medicinale zalf, hoeft geen medicijnverklaring ingevuld te worden.
- Voorbehouden handelingen waarvoor een BIG-registratie vereist is, worden niet door onze pedagogisch medewerkers uitgevoerd.

De medicijnverklaring zoals deze wordt gebruikt binnen Villa Kakelbont, kunt u vinden op onze website onder protocollen via deze link: [medicijnverklaring Villa Kakelbont](#).